

Senomaty

Základní charakteristika obce

Počet obyvatel (vždy k 31. 12.) 2011 | 2013 | 2015 | 2017 | 2019: **1 084** | **1 157** | **1 203** | **1 209** | **1 225**

www.senomaty.cz

Městys Senomaty se nachází ve středu správního obvodu ORP Rakovník, cca 5 km západně od Rakovníka. Středem území obce prochází silnice a železniční trať z Rakovníka do Jesenice.

Středem městyse protéká Rakovnický potok, jehož údolí tvoří hlavní krajinnou osu obce. Krajina je mírně zvlněná a zvedá se z údolí Rakovnického potoka směrem na sever a na jih. Dominantou krajiny městyse je zalesněný vrchol Šibeníku. Krajina obce je převážně zemědělsky obhospodařovaná, jen při východním okraji, na hranici s Rakovníkem, se nachází menší lesy.

Jádrum sídelní struktury městyse je obytné sídlo Senomaty, které se rozvinulo v údolí Rakovnického potoka, Severně od Senomat leží bývalá chalupnická ves Nouzov. Jižně od Senomat se nachází historická ves Hostokryje a na jižním okraji správního území městyse pak malá bývalá hornická osada Brant.

První písemná zmínka o městyse pochází z roku 1233.

Hodnoty na území obce

Přírodní a krajinné hodnoty

Významný krajinný prvek registrovaný Remíz u cyklostezky – remíz v jinak intenzivně obhospodařované krajině (rostou zde různé dřeviny např. borovice, jeřáb, dub, jablonoň či bříza, modřín, trnka, růže a různé druhy bylin).

Rakovnický potok

Široké údolí Rakovnického potoka

Petrovický potok

Branský potok

Kolešovický potok

Senomatský rybník na Rakovnickém potoce

Hostokryjský rybník na Petrovickém potoce

Návesní rybník na Petrovickém potoce na návsi v Hostokryjích

Rakovnický les

Zalesněný vrch Šibeník

Senomaty

Lipové stromořadí podél Rakovnického potoka – stoleté stromořadí

Pořízené komplexní pozemkové úpravy pro všechna katastrální území (2004, 2009)

Kulturně historické hodnoty

Částečně dochovaná urbanistická struktura historického jádra sídla Senomaty – převážně štítově orientované chalupy a zemědělské usedlosti kolem obdélné čtvercové návsi, shluk chalup kolem nepravidelné návsi v údolí Rakovnického potoka a shluk chalup kolem ulic propojujících obě návsi a dále podél silnice z Rakovníka do Jesenice

Částečně dochovaná urbanistická struktura historického jádra sídla Hostokryje – chalupy a zemědělské usedlosti, převážně štítově orientované do plošně velkorysě obdélné návsi

Částečně dochovaná urbanistická i stavební struktura historického jádra sídla Nouzov – chalupnická zástavba štítově orientovaných chalup do drobné okrouhlé centrální návsi a do ulice směrem na Senomaty

Kostel sv. Štěpána v Senomatech (NKP) – Na rozlehlém hřbitově na návrší nad jižním okrajem městečka je umístěn hodnotný drobný barokní kostel z 18. století s čtvercovou lodí, prostorným presbyteriem zakončeným apsidou a s průčelní zvonící nad předsíní. Zmiňován r. 1562. Za třicetileté války byl vyrabován. V podloubí před vchodem do svatyně je vezděna náhrobní deska, která původně kryla uvnitř kostela hrob Anny Hochhauzerové z Krásného Dvora, manželky někdejšího majitele městečka Václava Hochhauzera.

Kostel sv. Vavřince (NKP) – V areálu je zachován kostel a renesanční polodřevěná zvonice. Kostel má pozdně románskou loď, ke které je připojeno gotické presbyterium s vnějšími opěráky a s žebrovou klenbou ze 14. století. Kostel má pozdně románskou loď, ke které je připojeno gotické presbyterium s vnějšími opěráky a s žebrovou klenbou ze 14. stol. Vnitřní zařízení svatyně je převážně novogotické. Hlavní oltář je z r. 1891, se sochou sv. Vavřince v životní velikosti a menšími sochami sv. Jana Nepomuckého a sv. Vojtěcha.

Smírčí kříž v Senomatech u č.p. 138, u silnice na Rakovník (NKP) – Pozoruhodná lidová kamenická práce přesně nedatovatelná, snad středověká nebo renesanční, možná až ze 17. století. Památka připomíná blíže neznámou historickou událost, snad zločin a pokus o smíření.

Venkovský dům Senomaty č.p. 66 (NKP) – Roubená chalupa domkáře původně asi již z konce 18. století si přes pozdější úpravy zachovala celkové uspořádání a značný podíl historických konstrukčních i funkčních prvků.

Socha sv. Prokopa (NKP) – Barokní kamenná socha u cesty ve vsi. Světec ve splývavém kněžském rouchu a s mitrou s nohou položenou na zádech dábla. Podstavec ve tvaru hranolového pilířku s datací (1743).

Socha sv. Judy Tadeáše (NKP) – Barokní socha světce v rozevlátém rouchu, držícího knihu a v pravici kyj, stojí u cesty v zástavbě, osazená na hranolovém podstavci s datovaným nápisem (1722).

Zvonice v Senomatech – Dřevěná zvonice s hrázděnou podezdívkou byla postavena před rokem 1620. Její zvony byly za světových válek zničeny.

Hradiště Senomaty – Nedaleko Senomatského rybníka se nacházelo hradiště osídlené v době halštatské, laténské a v raném středověku. Dnes jsou patrné zbytky valů.

Pomník mistra Jana Husa v Nouzově – Busta z pískovce byla vztyčena v roce 1920. Připomíná učence Jana Husa, který před cestou do Kostnice pobýval na nedalekém hradě Krakovci.

Kaple Jeronýma Pražského v Hostokryjích

Na náměstí v Senomatech, před kostelem sv. Vavřince, kámen s pamětní deskou v místě zbořeného statku světového operního pěvce Karla Buriana (1870 – 1924). Karel Burian koupil statek v roce 1907 a jezdil sem odpočívat po náročných operních sezónách a de také nakonec dožil svůj život a zemřel.

Podloubí věže hřbitovního kostela sv. Štěpána – náhrobní deska urozené paní Anny z Krásného Dvora, známé z historické povídky Zikmunda Wintra Do zeleného pokoje.

Senomaty – místo narození sochaře, dekoratér a paleontologa Celestýna „Celda“ Kloučka (1855 – 1934), mj, autora ornamentální výzdoby jezdecké sochy sv. Václava na Václavském náměstí

Hostokryje č.p. 1 – historický statek, zdařile zrekonstruovaný

Senomaty č.p. 63 – historická chalupa, lidová architektura

Dochovaný areál historického Katroušovského mlýna na Rakovnickém potoce pod Senomaty

Senomaty č.p. 21 – přízemní dům se secesní fasádou

Senomaty č.p. 94 – přízemní dům s novobarokní fasádou

Civilizační hodnoty

Silnice II/227 Žatec – Rakovník – Roztoky (tanguje severozápadní hranici obce)

Silnice II/228 Rakovník – Jesenice

Senomaty

Silnice II/229 Kralovice – Rakovník – Louny

Železniční trať č. 126 Rakovník – Louny – Most (jednokolejná celostátní) – pouze prochází severním okrajem území, bez železniční zastávky)

Železniční trať č. 161 Rakovník – Bečov nad Teplou

Železniční trať č. 162 Rakovník – Kralovice (regionální, jednokolejná, neelektrifikovaná)

Železniční zastávka Senomaty na železniční trati č. 161

Železniční zastávka Příčina na železniční trati č. 162

Zelená pěší turistická trasa KČT

Greenway Berounka-Střela

Cykloturistická trasa č. 351

Cykloturistická trasa č. 8165

Základní škola Senomaty – 1. stupeň

Mateřská škola Senomaty

Knihovna Senomaty

Pošta

Hřbitov u kostela sv. Štěpána

Sokolovna Senomaty

Kulturní sál v Hostokryjích

Kulturní sál v Nouzově

Dětské hřiště na náměstí Karla Buriana v Senomatech

Dětské hřiště u koupaliště v Senomatech

Dětské hřiště u sokolovny v Senomatech

Dětské hřiště na návsi v Nouzově

Dětské hřiště Na Vyhliďce

Dětské hřiště v Hostokryjích

Fotbalové hřiště

Tréninkové fotbalové hřiště

Tenisový kurt u koupaliště v Senomatech

Koupaliště Senomaty

Střelnice Senomaty

Samoobsluha JEDNOTA

Samoobsluha MůjObchod

Řeznictví

Cukrárna

Drogerie

Hospůdka Na Návsi v Senomatech

Restaurace Senomaty (v sokolovně)

Pohostinství U Divocha v Nouzově

Zahradní a květinové centrum Martin Šlesinger

Kadeřnictví

Klempířství

autodoprava

Zednictví

Truhlářství

Tesařství

Prodejna zemědělských strojů

Výrobní areál firmy Polyglass – 5 zaměstnanců

Zemědělské družstvo Senomaty – 10 zaměstnanců

Senomaty

Vodovod

Kanalizace (s výjimkou osady Brant)

Hlavní požadavky na změny v území (nad rámec územního plánu)

Požadavky na změny v území vyplývající z platných ZÚR Středočeského kraje ve znění Aktualizace č. 1 a č. 2

RK 1096: Regionální biokoridor Háj Vinice - Červená louka

Požadavky na změny v území vyplývající z rozpracované Aktualizace č. 3 ZÚR Středočeského kraje (návrh pro SJ)

E31: vedení 110 kV Rakovník – Břežany - Kralovice

PP16: Nádrž Senomaty na Rakovnicku

Požadavky na změny v území vyplývající ze Strategie rozvoje městyse Senomaty

Obnovení a zpřístupnění místní technické zajímavosti na Nouzově – stavba na zastavení půdní eroze

Vhodné podmínky pro agroturistiku v Hostokryjích – hezké prostředí, obnovují se cesty v rámci KPÚ, nachází se zde Hostokryjský rybník

Vytváření další sítě cyklotras, v k.ú. obcí a regionů, posléze zapojit i Hostokryje a Brant

Rovina mezi Rakovníkem a Senomaty – příhodný terén pro výstavbu bruslařské dráhy – okruh cca 6-8-km – běžná denní tréninková dráha pro rakovnické i senomatské obyvatele

Obnovy cest a výsadby doprovodné zeleně s využitím původních druhů ovocných vysokokmenů

Rozdělení lánů na menší celky orné půdy s přítomností zatravněných mezí, pásů, biokoridorů se stromy a remízky. Krajinu lze obohatit i výsadbou hraničních stromů.

Zatravnění rizikových ploch a ploch nevhodně zoraných

Založení nových vodních ploch a lepšího hospodaření s vodou v krajině

Zvýšení podílu ploch určených k zalesnění s návratem k původním druhům místních dřevin

Hostokryje – obnova cesty z Rakovníka zadem do Hostokryj – jako účelové štěrkové komunikace, maximálně cyklotrasy s možností vjezdu nezbytné zemědělské techniky.

Hostokryje – Obnova komunikace zadem do Lubně

Hostokryje – úprava terénu kolem pramene a vodoteče při cestě zadem z Brantu do Hostokryj (nyní je podmáčená cesta i zahrady)

Zalesňování vytěžených jam v Senomatech a na Nouzově

Zalesňování vhodné zemědělské půdy v Senomatech a na Nouzově – zvýšení procenta zalesnění území (zatím má městyse pouze 30 ha lesa – zvýšení na 100 ha)

Revitalizace Rakovnického potoka, údržba porostu kolem vodoteče

Založení nových vodních ploch

Dostavba vodovodu v sídle Hostokryje

Výstavba splaškové kanalizace na Nouzově, napojení na Senomaty

Řešení odkanalizování Hostokryj a Brantu

Zásobování elektrickou energií: dostat vedení do země, posílit zdroje v souvislosti s novou výstavbou, posílit zdroje u části Nádražní ulice v Senomatech, posílit rozvody na Nouzově, posílit rozvody v Hostokryjích od č.p.1 směrem na Brant

Řešit zpomalení průjezdu aut obcí – zvýšení bezpečnosti chodců, dětí

Obnova účelové štěrkové komunikace mezi Hostokryjemi a Rakovníkem

Obnova komunikace mezi Hostokryjemi a Lubnou

Chodníky – doplnění v Senomatech a Hostokryjích při hlavní silnici

Výstavba chodníku podél Palkosků směrem k JEDNOTĚ – v Senomatech

Přesunout zastávku ČD blíže do centra obce

Komplexní řešení centrálního prostoru obce s vytvořením parku, zachováním, případně navrácením historických prvků a vytvořením prostoru pro rynek. Cílem je získání důstojného centra, prezentujícího Senomaty jako městyse

Centrální prostor návsi v Senomatech: (a) zajistit dostatečnou parkovací plochu, (c) silnici vzdálit od školy, (d) doplnit vodní prvek, např. kašnu, (g) doplnit novou stylovou zástavbou volný prostor, (e) Vytvořit klidovou odpočinkovou zónu v prostoru současného parkoviště před OÚ, (f) Vhodně osázet zelení

Zvednout budovu úřadu městyse do patra – lepší vzhled, uvolnění původního přisálí zpět potřebám sálu

Senomaty

Získání nových prostor pro potřeby Obecního úřadu a obce, pro obecní knihovnu, archiv obecního úřadu a pro obřadní síň – např. v nové zástavbě

Nástavba na hasičské zbrojnici – lepší vzhled, možnost získání prostoru pro byty nebo ubytovací prostory.

Rekonstrukce stodůlky na reprezentativní budovu v centru včetně změny jejího využití – nebo jako základnu pro vytápění centra městyse biomasou

Nalézt jiné vhodné místo pro zázemí technických služeb a sklady.

Využití půdních prostor nad restaurací pro další společenské prostory nebo ubytovací kapacity

Výstavbou nové budovy navýšit kapacitu MŠ a získat dvě oddělení a nový areál dětského hřiště pro potřeby MŠ

V rámci stavby nové budovy MŠ výstavba i nové školní jídelny a kuchyně splňující současné požadavky

Kompletní rekonstrukce a využití prostor původního objektu MŠ např. byty

Dům s pečovatelskou službou a sociálními byty (nový objekt by mohl být vystavěn na místě č.p. 24 v centru obce. V přízemí by mohlo být 5 pečovatelských bytů pro seniory, ve druhém a třetím podlaží cca 8 sociálních bytů pro mladé rodiny s dětmi a občany v tíživé sociální situaci)

Rekonstrukce a dostavba Kulturního centra (kulturní sál + veškeré zázemí), dostavba a využití půdních prostor mezi bytem a vinárnou – např. pro ubytovací kapacity nebo menší společenský prostor – sál

Obecní knihovna s internetovým místem v Senomatech – získání nových a důstojných prostor v rámci komplexního řešení centra Senomat, sloučení knihoven S, N, H do jedné centrální v Senomatech

Roubenka č.p. 66 v Senomatech – vytvoření centra pro řemesla, informačního a společenského centra

Objekt sokolovny Senomaty – přístavbou získat prostory pro hospodu

Rozšíření kapacity hřbitova

Vystavět víceúčelové sportovní hřiště Na Vyhliďce v Senomatech pod vodojemem

Nalézt vhodné místo a vybudovat plácek na sáňkování a lyžování pro děti

Zájem o rehabilitační služby, masérnu a posilovnu

Revitalizace Rakovnického potoka

Hostokryje – rybníček vedle Pastorů – Obnovení nebeského rybníčka, je napájen pouze vodou ze srážek

Nouzov – nová požární nádrž s možností koupání

Založení parku v Senomatech Na Drahách v prostoru přes silnici

Osázení zelení okolí rybníka v Senomatech Na Drahách

Výsadba zeleně kolem pozemku soukromého zemědělce při vjezdu do Senomat od Rakovníka.

Výsadba zeleně kolem areálu ZD, zkulturnění pohledu na areál ZD v Senomatech.

Výsadba zeleně ve sportovním areálu v Senomatech a kolem vodní nádrže.

Založení parku na zavezené skládce v Hostokryjích

Zřídít kompostárnu ve spolupráci s ZD Senomaty v nevyužitém areálu ZD v Hostokryjích

Nouzov: Vystavět volnočasový sportovní areál na místě býv. teletníků, případně alespoň víceúčelové hřiště na návsi na Nouzově

Hostokryje: Vybudovat bruslařskou dráhu – okruh přes Hostokryje

Hostokryje: vybudovat víceúčelové hřiště, doplněné dětským hřištěm

Hostokryje: Přístavět k budově Sokolovny prostory pro pohostinství

Hostokryje: Řešit venkovní posezení před Sokolovnou a býv. OÚ

Hostokryje: Revitalizovat a zpřístupnit Hostokryjský rybník

Pozitiva

Negativa

Životní prostředí

Zvýšená hodnota ZPF (vyšší podíl I. a II. TO)
Celkově příznivé hodnocení vodního hospodářství

Existence poddolovaného území ve větším rozsahu
Vysoká míra zornění ZPF
Nízká lesnatost
V území je nízké zastoupení lokalit se zvýšenou přírodní hodnotou
Území intenzivně využívané (KES 0,3 – 1)
Negativní vliv silniční a železniční dopravy v zastavěném území

Senomaty

Hospodářský rozvoj

Stabilní a rozsáhlá ekonomická základna Provozovaný zemědělský areál, zemědělský chmelový areál, zemědělská živočišná výroba, ostatní drobná výroba Technická infrastruktura – vodovod, kanalizace, ČOV Turisticky exponovaná území Dobrá dopravní obslužnost (silnice II/228 a železniční trať č. 161) Výborná dopravní dostupnost Rakovníka	Mírně nadprůměrná nezaměstnanost Obec není plynofikovaná Existence opuštěných nebo málo využitých ploch typu brownfield Nízká míra podnikatelské aktivity
---	--

Soudržnost společenství obyvatel

Občanská vybavenost – MŠ, 1. stupeň ZŠ, knihovna, společenský sál, sportovní hřiště, koupaliště, pošta, obchody, pohostinství Obec s nárůstem obyvatel Velmi příznivá věková struktura obyvatel Mladý bytový fond Velmi malý podíl neobydlených bytů Rozsáhlá bytová výstavba Vysoká migrační atraktivita	Vysoký podíl vyjížděky obyvatel za prací mimo obec Obec bez lékaře (vyjíždka do Rakovníka)
---	---

Vyhodnocení územních podmínek a potenciálů jednotlivých pilířů udržitelného rozvoje území

Životní prostředí	-
Hospodářský rozvoj	+
Soudržnost společenství obyvatel	+
Zařazení obce do kategorie vyváženosti pilířů URÚ	2c

Problémy/závady k řešení v územním plánu

Značný rozsah zástavby Senomat v záplavovém území Q100 Rakovnického potoka
Brownfields zemědělský areál v Hostokryjích
Železniční zastávka Senomaty daleko od těžiště zástavby obce, špatně dostupná ze zástavby Senomat
Meliorovaná údolní niva Rakovnického potoka západně a východně od zástavby Senomat
Bloky orné půdy mezi Senomaty a Nouzovem jsou ohrožené vodní erozí > návrh na zatravnění (projekt Voda v krajině, vodavkrajine.cz)
Zemědělská půda okolo Nouzova, Senomat a jižně a východně od Hostokryjí ohrožená větrnou erozí
Výšková a hmotová dominanta česačky chmele v zemědělském areálu na severovýchodním okraji zástavby Senomat
Velmi nízká lesnatost území
Velmi nízký podíl remízů, mezí, předělů a krajinné zeleně = významné snížení biodiverzity místní fauny a flory
Vysoká míra zornění zemědělské půdy
Nízká ekologická stabilita území (území intenzivně využívané (KES 0,3 – 1))
Velmi nízká retenční kapacita krajiny
Jižně od Senomat a mezi Senomaty a Nouzovem plošně velmi rozsáhlé bloky orné půdy, prakticky bez členění ekologicky stabilními krajinnými prvky
Téměř žádné vodní plochy v kombinaci se srážkovým stínem Krušných hor > nedostatek vody v krajině, výrazný pokles hladiny spodní vody
V důsledku intenzivního zemědělství má již půda oslabenu absorpční schopnost vůči srážkové vodě, takže voda, která zde spadne, velmi rychle steče po povrchu a oteče dál > důsledkem je stále klesající hladina spodní vody a výraznější důsledky sucha., včetně vysychání studní
Obytná zástavba Senomat po celém obvodu v nevhodném přímém styku s oranými poli, zejména se pak týká nové zástavby Na Vyhliďce

Senomaty

Nevhodná dekoncentrace obytné zástavby Senomat ve směru na sever, směrem k Nouzovu > bezprecedentní postupné srůstání zástavby Senomat a Nouzova (historicky byly Senomaty v údolí Rakovnického potoka a Nouzov na kopci nad Senomaty, se zachovaným nezastavěným svahem údolí Rakovnického potoka mezi nimi)

Poměrně řídká cestní síť ve volné krajině, řada zaniklých historických cest

Nevyužitý potenciál Rakovnického potoka jako krajinně rekreační osy zástavby sídla Senomaty

Frekventovaný průtah silnice II/228 středem městyse

Absence kanalizace v Brantu

Nesplněný standard dostupnosti MŠ – poloměr pěší docházky MŠ 600 m nepokrývá severní část obytného území jádrového sídla Senomat

Nesplněný standard dostupnosti MŠ – Pěší dostupnost MŠ není splněna ve všech prostorově oddělených sídlech Brant, Hostokryje a Nouzov

V těchto obytných sídlech nesplněna pěší docházka požární zbrojnice SDH 1 000 m: Nouzov, Hostokryje, Brant

Pěší docházka požární zbrojnice SDH 1 000 m nesplněna v severní části sídla Senomaty

Většina obytného území jádrového sídla Senomaty leží mimo pěší dostupnost dětského hřiště 200 m od obytných domů

Východní část obytného území sídla Nouzov leží mimo pěší dostupnost dětského hřiště 200 m od obytných domů

Úplná absence dětského hřiště v sídlech Hostokryje a Brant – nesplněna pěší dostupnost dětského hřiště 200 m od obytných domů

Severní, západní a jižní část obytného území jádrového sídla Senomaty leží mimo pěší dostupnost hřiště pro mladší školní děti 500 m od obytných domů

Absence hřiště pro mladší školní děti na území obytných sídel Nouzov, Hostokryje a Brant – nesplněn standard pěší dostupnost hřiště pro mladší školní děti 500 m od obytných domů

Absence hřiště pro mládež a dospělé na území obytných sídel Nouzov, Hostokryje a Brant – nesplněn standard pěší dostupnosti hřiště pro mládež a dospělé 1 000 m od obytných domů

Převažuje topení méně kvalitním uhlím, což vede zejména v mrazové kotlině Senomat k inverzím a ke zhoršené kvalitě ovzduší v době topné sezóny (Strategie rozvoje městyse Senomaty)

Orientace na Rakovník – využití kapacit a nabídek Rakovníka, oslabení možnosti vzniku vlastních aktivit a služeb v konkurenci s Rakovníkem – méně pracovních příležitostí – vyjíždění za prací (Strategie rozvoje městyse Senomaty)

Převažuje topení méně kvalitním uhlím – zhoršení kvality ovzduší v zastavěném území (Strategie rozvoje městyse Senomaty)

Vysychají studny, nedostatek vody v Hostokryjích (Strategie rozvoje městyse Senomaty)

Není řešeno odkanalizování Hostokryj a Brantu (Strategie rozvoje městyse Senomaty)

Chybí víceúčelové plochy se zpevněným povrchem pro volnočasové aktivity dětí i dospělých (Strategie rozvoje městyse Senomaty)

Prostorná a dosud neřešená návěsní prostora v Senomatech (Strategie rozvoje městyse Senomaty)

Nevyužitý prázdný areál Zemědělského družstva v sídle Hostokryje (Strategie rozvoje městyse Senomaty)

Hodně vnitřních rozvojových rezerv v Hostokryjích (bývalé statky v Hostokryjích) (Strategie rozvoje městyse Senomaty)

Chátrající objekt Sokolovny v Senomatech jako prostor pro vnitřní sportovní, volnočasové a společenské aktivity (Strategie rozvoje městyse Senomaty)

Nesplněn standard dostupnosti veřejné parkové zeleně (přítomnost v každém obytném sídle) – absence veřejné parkové zeleně v obytných sídlech Nouzov, Hostokryje, Brant a dále v rozvíjející se obytné zástavbě mezi Senomaty a Nouzovem